

אלה ברכב, ואלה בסוסים

הם היו חברים מילדות, בלב ונפש
אחד מהם אהב סוסים השני טרקטורונים
ושניהם אהבו להתווכח מה חשוב ממה
ויום אחד הם נקלעו
לאסון נורא שזעזע את כל המדינה
אך דרכו, הגיעו אל התשובה...

נולדתי למשפחה חילונית במושב קטן בצפון הארץ, כשלושה
קילומטרים מרכס הרי הכרמל. כל נושא היהדות והדת מעולם לא תפס
אצלי מקום רב. יהדותי, מבחינתי, הייתה רימון בראש השנה ומצות בפסח.
ביום כיפור אבי נהג לצום והורה לכולנו לעשות כך, אחותי טענה כי אינה
רואה סיבה שלא לאכול יום שלם לשם הפגנת לאומניות, אמי הצהירה
שהיא צמה (ואחותי ואני פקפקנו מדי שנה באמינות ההצהרה), ואני -
השתדלתי שלא יראו...

בבעלות משפחתנו חוות סוסים שאבי רכש וגידל, ובעוד חבריי למושב
רכבו על אופניים, אני תמיד הופעתי בחברת סוסי פוני. לאחר מכן,
כשגדלתי מעט, עברתי לרכיבה על סוסים גדולים יותר כמו "ליפיצאנר"
ו"היפלנד". כשהתגייסתי לחטיבת גולני, קנה לי אבי סוסת "קוואטר סוראל"
צעירה וגבוהה במיוחד, שממנה כמעט ולא ירדתי, ומטעמים לא נהירים
קראנו את שמה "גלוריה".

במושב שבו אני גר, מתגוררים גם אחותה של אמי ובעלה. יגאל בנם,
נולד כשלושה חודשים אחריי, ומטבע הדברים היינו חברים טובים ביותר,

ומגיל קטן עד הצבא כמעט ולא נפרדנו זה מזה, כמעט ולא היה הבדל בינינו, היינו דומים באופיינו, בתכונותינו, ואפילו במראה. פרט להבדל אחד: אני חיבבתי סוסים; יגאל – טרקטורונים.

מגיל קטן החזקנו בוויכוח קטנוני שלא נגמר, האם הסוס הוא בעל יתרון גדול יותר בשטח או הטרקטורון. מעולם לא התווכחנו ברצינות על כך, אבל בכל פעם כשאחד מאתנו עבר לדגם או זן מתקדם יותר, עמד השני והתחנן לאביו שישדרג את הישן בחדש. בדיוק שלושה חודשים אחרי שהגעתי לגיל 18 זכיתי בסוסת הקוואטר – הגיע גם יגאל לגיל הזה, וקיבל מאביו את חלומו הגדול – טרקטורון POLARIS XP 850 שהושק ממש באותם ימים.

וביום שישי אחד לווהט של אמצע הקיץ, בשובנו מטיוול תחרותי שבו התאמצנו במיוחד להוכיח את יכולות הכלים שברשותנו, רכבנו לאטנו תוך גלגול שיחה עליזה, ושוב העליתי את הוויכוח הישן שלנו מי רכב טוב יותר. ככל הנראה, ליגאל כבר נמאס מהוויכוח הקטנוני והאינסופי הזה, ורק פלט "בחייך, אורן, מה זה משנה בכלל..."

אבל כעבור שנייה הוא הוכיח שלילד שנשאר עמוק בבטן שלו זה קצת כן משנה – והציע: "בוא נסגור דיל, נשאל את הבן אדם הראשון שאנחנו רואים, והוא יחליט אחת ולתמיד מה יותר טוב".

"סגרנו", השבתי בחיוך מרוצה, והמשכנו ברכיבה איטית תוך החלפת בדיחות ועקיצות קלאסיות שהתרגלנו אליהן.

כעבור מספר דקות הגענו אל השביל המקיף את המושב, חיפשנו אדם כלשהו, אך בחום ששרר בחוץ העדיפו בני האנוש להישאר תחת קורת גג מלהיצלות בשמש השורפת. לאחר חצי דקה ראינו כמה מאות מטרים לפנינו אדם דתי עם כובע שחור וז'קט ארוך, מלווה בכמה זאטוטים קטנים שבאו מן הסתם לטייל בהרי הכרמל.

"הנה בן אדם!" צעק יגאל בהתרגשות, כביכול נחת זה עתה מהמאדים.

"עזוב, הוא נראה איזה רב", נרתעתי.

"רב או לא רב - הוא בן אדם וסגרנו דיל!" צעק יגאל, תוך שהוא מרעיש עם דוושת הגז פעמיים. קרצנו אחד לשני, ופצחנו בדהירה מטורפת לכיוונו.

עצרנו לידו בחריקת צמיגים ופרסות, ובעוד ילדיו פוערים את פיהם לרווחה למראה הסוסה הגבוהה והטרקטורון הענק שנחתו ממש לידם, ניגש אליו יגאל והושיט לו יד. "שלום, כבוד הרב, יש לנו שאלה: מה יותר טוב - סוס או טרקטורון?"

הייתי סבור שהדתי הצנום הזה מעולם לא ראה טרקטורון, ומערכות הקפיצים הגבוהים והמרשימים ודאי יטעו אותו. במוחי התחלתי לנסח נאום הפסד ושלל תירוצים מדוע הוא אינו ראוי ואינו כשיר להכריע.

אך למרבה הפתעתי, חייך הרב לבוש השחורים בנעימות והשיב בלי להסס אפילו: "ודאי שסוס!" זקפתי את אזניי בהתעניינות, ומזווית עיניי ראיתי את אפו של יגאל מתעקם מעט. "למה?" שאלנו שנינו במקלה, והרב, שהתברר ששמו ראובן, הסביר: "סוס נברא על ידי הקדוש ברוך הוא. הטרקטורון - הרי הוא יצירה של בני אדם, לכן פשוט וברור שסוס טוב יותר".

מצב רוחי שירד מעט - השתפר פלאים, ובחיוך גדול שאלתי אותו: "לסוס יש גם יכולות טובות יותר מטרקטורון, נכון?"

הרב ראובן חייך ואמר: "מה יותר טוב בשטח - אתם בטח יודעים יותר טוב ממני". אני ויגאל מחליפים מבטים. "אבל דעו לכם, שלסוס יש יכולות מיוחדות שאין לשום מכונה בעולם, כי הוא יציר כפיו של הקדוש ברוך הוא ויש לו נשמה!"

ובטרם הספקנו לעכל את החלוקה המקורית, הוסיף: "אנחנו צריכים רק להבין בשביל מה הקדוש ברוך הוא ברא את הסוסים..." הרב ראובן לחץ את ידינו ואיחל לנו שבת שלום.

בדרך לביתנו לא שוחחנו בצעקות כרגיל, אלא רכבנו בשתיקה. אני יודע מה חשב יגאל, אבל אני לא הפסקתי לחשוב על הדברים ששמענו. ידעתי שיש "קדוש-ברוך-הוא" ושהוא ברא את העולם, אבל למה? למה הוא ברא? מעולם לא חשבתי על זה, ושאלה זו ניקרה במוחי באותם רגעים.

ביום שישי בלילה ישבתי עם המשפחה והצבתי את השאלה, אבל איש לא התייחס ברצינות.

אמי הפטירה: "מי אמר בכלל שמישהו ברא".

אבי ענה: "מה אכפת לך? הוא ברא ועכשיו אנחנו יכולים לרכב, מה זה משנה למה?"

ורק אחותי פלטה בלעג: "רק דיברת דקה עם איזה דוס, כבר סובב לך ת'מוח..."

העניין נשכח מזיכרוני. מפעם לפעם צפה לה השאלה בראשי, אך לא מצאתי די זמן וגם לא מקום שבו אוכל לתת לעצמי מענה.

היה זה יום מיוחד מבחינתי, רכבתי לפינה שלי ושל יגאל, מן מישור סלע קטן על הצלע המזרחי של ההר, שממנו נשקפים כל ההרים למלוא העין. אני ויגאל קראנו לו "מצפה השמש העולה", משום שממנו ניתן היה לראות את הזריחה מהזווית היפה ביותר בכל האזור.

המקום היה מבודד ופסטורלי, ומלבדנו – ספק אם אי מי נתקל בו פעם. היינו חוגגים במצפה בכל הזדמנות – כמו ימי הולדת, חגים ובכל הזדמנות.

התחלתי בדהירה אל הרי הכרמל, שאותם הכרתי ככף ידי. הקפתי את ההר והתקדמתי לכיוון המצפה. עד מהרה הרחתי ריח של אש וראיתי להבות מיתמרות על ראשי ההרים.

התרגלתי לזה שמדי פעם יש שריפות קטנות, וכבר לקחתי את הסלולארי לדרך, אך עוד לפני שהספקתי, ראיתי מלמעלה ניידות כיבוי רבות שועטות ממוקד למוקד, ומספר מסוקי משטרה ותקשורת סבבו מעליי. הבחנתי

שמימיני במעלה ההר, כמאתיים מטר ממני, האש יקדה. התקדמתי עוד וראיתי כי גם למרגלות ההר בוערים עצים רבים. התחלתי להבין שזו שריפה גדולה יותר ממה שאני מכיר. לא חלמתי באיזו סכנה אני נמצא.

המשכתי להקיף את ההר על צלעו לכיוון דרום מערב. ואז התחלתי להרגיש גלי חום שעולים אליי מתחתית ההר. סוסתי החלה להתנשף ולהזיע, אך סמכתי על כך שסוסי ה"קוואטר-סוראל" אינם נבהלים מאש כשאר החיות והמשכתי בדרכי אל המצפה. לרגע חששתי פן האש תקיף אותי, אך ראיתי כי מאחוריי יש שטח מנוסה גדול שאיננו בוער, ולא היה נראה כי הוא בסכנת דליקה.

הגעתי כמאה מטרים לפני המצפה, וראיתי שהאש ממעלה ההר קרבה אליי יותר ויותר, ועדיין הייתי סבור כי הדרך מאחוריי אינה בסכנה. כחמישים מטרים לפני המצפה הבנתי שאין יותר לאן להתקדם, הוצאתי את הסולארי מכיסי וחייגתי ליגאל. "יגאל, אני ליד המצפה, לא נשאר כלום, הכל בוער", בישרתי לו בקול נכאים.

"השתגעתי?!" צרח לי יגאל בקול שכמעט החריש את אזניי, "תברח משם!!! זה מסוכן, הכל מסביבך בוער!"

"בסדר, אני חוזר", אמרתי בקול נעלב. "מה אתה צועק?"

סוסתי החלה לזוע באי נוחות ונראה היה כי היא עומדת להתחיל בכל רגע בריצה חסרת שליטה. החזקתי בכוח במושכות והסתובבתי לאחוריי. חזרתי במהירות כמה מאות מטרים, ואז הבנתי מדוע יגאל צעק.

הדרך באמצעותה הגעתי נחסמה לחלוטין. מצאתי עצמי מוקף בלהבות אימתניות שמתקרבות אליי במהירות מסחררת.

התבוננתי למרגלות ההר וראיתי שגם משם אני מוקף באש שעולה אליי במהירות. הסתובבתי על מקומי במהירות והחלתי בדהירה מהירה חזרה לכיוון המצפה.

לאחר כמאה מטרים עצרתי, ותחושה מבשרת רעות החלה עולה ממעמקי בטני. הייתי כמו עכבר במלכודת, מוקף כולי בלהבות.

במורד ההר נותר קטע צר של כמה עשרות מטרים שדרכו ייתכן שהיה לי סיכוי לעבור, אולם המדרון היה חד מדי, והמרחב הלך והצטמצם במהירות. הבנתי שעם הסוסה לא אוכל לרדת בו, וספק אם בריצה רגלית אצליח לרדת בלי להחליק. לרגע חשבתי לעשות זאת, אבל הבנתי שללא מהירות הדהירה שלה, עד שאגיע לשם - אשאר בלי מעבר ובלי סוסה.

נתקפתי חרדה. הסלולארי עדיין היה בידי ושמתי לב שיגאל עוד לא ניתק. "יגאל, אני לכוד! יגאל, תקרא לעזרה!" צרחתי.

"תצא משם! תברח! אתה תמות!!!" צעק לי יגאל חזרה בפאניקה. חשבתי לחייג בעצמי למוקדי החרום, אך לא ידעתי למי עליי לחייג ומה בדיוק אומר. לפתע התנערה הסוסה ופצחה בריצת אמוק מטורפת בניסיון בריחה מהאש, והסלולארי התעופף לו לאי שם.

ניסיתי לעצור את ריצתה, אך היא התעלמה לגמרי מהחבטות שלי ולא עצרה לרגע. היא חזרה עד המצפה, אך גזע ענק שנפל מספר מטרים מאתנו בקול חבטה עזה הבהיל אותה, והיא הסתובבה במהירות והחלה לדהור לכיוון הנגדי, תפסתי את צווארה בכוח וחשתי תסכול עמוק.

מעולם לא קרה לי שלא הצלחתי להשתלט על סוס. כעת זה קרה.

עשן סמיך העכיר את האוויר וגרם לי לשיעול ולצריבה נוראה בקנה. דהרנו כמאתיים מטר לכיוון מזרח, ושוב היא עצרה, מתנשמת ומתנשפת למראה הלהבות על השביל.

לחרדתי הרבה היא ניסתה בצעד נואש לרדת מהשביל אל תחתית ההר, תפסתי את צווארה בכל כוחי כדי לא ליפול. אחר מספר ניסיונות שלא להתדרדר היא עלתה חזרה אל השביל ונעצרה מעצמה.

עמדנו על מקומנו. ראשי הלבם כפטישים ופעימות הלב שלי נדמו בעיניי כנפח החובט על הסדן, בניסיון נואש ליישר ברזל סורר.

האזנתי לקולות הנפץ שבקעו מהלהבות. הד של גזעים עבותים קורסים ונחבטים בקרקע הגיע לאזניי, וברקע שמעתי את יבבות רכבי הכיבוי והמשטרה, ולא חשתי דבר חוץ מפחד נורא.

מימיני, משמאלי, מאחוריי ומלפניי - להבות ענק, והן התקדמו היישר אליי.

אט-אט חדרה אליי ההבנה, שמכאן - אני לא אצא חי...

והאש הולכת ומתקרבת בצעדים מבעיתים, אני יושב על האוכף בייאוש ומשפשף את עיניי השורפות מהעשן הסמיך, ולא מצליח לחשוב.

התחלתי לחוש במחנק של ממש, השתעלתי שוב ושוב עד שהרגשתי כאב חד בריאותיי. ראשי החל להסתחרר. האש ממעלה ההר הייתה במרחק של פחות ממאה מטרים, שהצטמצמו משנייה לשנייה, הסוסה הניעה את ראשה ימינה ושמאלה כאחוזת דיבוק, ודמותם של בני משפחתי עלו לנגד עיניי כבסרט נע.

ניסיתי להתנער ולהכריח את עצמי לחשוב בצורה מעשית. 'מה יגאל היה עושה במקומי עכשיו?' שאלתי את עצמי.

ואז, משום מקום, צץ בדמיוני אותו הרב ראובן: "אנחנו צריכים רק להבין - בשביל מה הקדוש ברוך הוא ברא את הסוסים..." מילותיו צפו מולי בבהירות לא מובנת.

"בשביל מה הקדוש ברוך הוא ברא את הסוסים..." הדהדו מילותיו באלפי קולות, והשתלבו ברעש הפצפון וקריסת העצים מסביב.

הרמתי את ראשי אל השמים. השמש שקעה זה מכבר, והעשן הרב שמעליי נצבע באדום לוהט מאור הלהבות. לראשונה הבנתי את המונח "שמים אדומים". חלקי עצים בוערים התעופפו ממש מעליי, והשיחים הסמוכים אליי החלו להידלק בזה אחר זה.

הייתי כולי סחוט מזעה. חשתי כמו קבב על הרשת, ושרירי הסרעפת שלי כבר בקושי רב החניקו שיעולים מאולצים. חשתי תשוקה עצומה למעט אוויר טהור.

גלוריה כבר הפסיקה כמעט לנוע, ונחיריה השמיעו קולות צורמים. הבנתי שאלו הדקות האחרונות של חיי, וניסיתי לחשוב מה עליי לעשות בהן, אך לא הצלחתי לחשוב על דבר מלבד מילותיו של הרב ראובן, שהדהדו באזניי ללא הפסקה.

"בשביל מה הקדוש ברוך הוא ברא את הסוסים... בשביל מה הקדוש ברוך הוא ברא את הסוסים..."

פקחתי את עיניי באיטיות, הרמתי את ראשי אל על, ולפתע שאגתי בקול לא-לי: "אלוקים, אני מבטיח לך שאם תציל אותי מהגיהנום הזה - אני אלמד בשביל מה בראת את הסוסים! אני אלמד בשביל מה בראת אותי! בשביל מה בראת את העולם!!!"

סוסתי התנערה מעט והחלה לנוע אחורה בצעדים מוזרים. קולות הפצפוף הפכו לרעש אדיר, והאש מתחתית ההר כבר הגיעה אל השביל. הסוסה התנערה לפתע ונעה מעט כדי לא להיכוות מהאש. גזעים עבותים החלו נוחתים סביבי, וכל אחד מהם שחרר גל אש לזהטת סביבו.

לא ראיתי דבר. הלהבות הקיפו אותי והרגשתי שעור פניי נצרב. התחלתי לבכות כמו ילד קטן.

מאי שם שמעתי קול צרחות נוראות. ידעתי שאלה הם בני אדם שצורחים, ולא היה לי מושג כמה הם ואיזה אסון נורא מתגלם מאחורי הצרחות הללו.

ישרתי את עקביי, ובצעד נואש הכיתי בכל כוחי בבטן הסוסה שוב ושוב. היא התנערה פעם נוספת, וללא כל התראה פצחה בריצה מיואשת אל המדרון. דהירתה הייתה כה מופרעת, עד שחשתי שאני עומד לעוף בכל רגע מגבה. נאחזתי בה בארבעת גפיי בכוח רב, תוך שאני חוטף חבטות בפניי מצווארה הקשות.

בשלב כל שהוא היא זינקה לגובה רב מאוד, שאוכל להעיד נאמנה שאף בתור רוכב ותיק מעודי לא ראיתי זינוק כזה, עצמתי את עיני בכוח ועצרתי את נשימתי בבעתה. זה לא היה זינוק, זו הייתה קפיצת התאבדות. לא היה לי ספק שאלו הן השניות האחרונות של חיי.

לאחר מספר רגעים שנדמו כנצח היא נחתה על הקרקע, ולולי אחיזתי הקשוחה בצווארה ללא ספק הייתי מתעופף מגבה לאי שם. אך היא נחתה על רגליה והחלה לדהור מזרחה במורד ההר, לרגע פתחתי את עיני וראיתי כמין שביל צר בין הלהבות, אשר אליו שמה הסוסה את פניה במהירות מסחררת.

הכרתי הייתה מעורפלת, הרגשתי שכוחי אוזל וידיי מתחילות להרפות בחוסר שליטה. חום אדיר היה סביבנו, צווארה היה רטוב כולו מהזעה הרבה שהגירה, אך היא לא עצרה לרגע.

הסוסה ירדה עד סוף המדרון והתיישרה, דהרנו בגיא בין שני ההרים, שהאש טרם הגיעה אליו, אך גלי החום לא חדלו מלרדוף אותנו. כפי שהכרתי אותה, היא הייתה אמורה להתעייף מזמן, אך היא המשיכה בדהירה. איני יודע עדיין לאן ואיך, אך לפתע שמתי לב לעובדה, כי כבר איני חש את החום האדיר, ואוויר צלול יותר ממלא את ריאותיי.

הרפיתי מעט את ידי ופקחתי את עיניי השורפות, באיטיות.

לשמחתי לא היה גבול כשגיליתי שאנו סמוכים לכביש אספלט, רחוקים למדי משטח האש. עד מהרה זיהיתי את הכביש, וסוסתי עצרה תוך התנשפות קולנית.

כחצי קילומטר לפנינו על הכביש ראיתי רכבי חרום רבים שהתאספו סביב חפ"ק שהוקם במקום, נשכבתי על גב הסוסה באפס כוחות ותהיתי האם יהיה לה את השכל לצעוד לשם. בי כבר לא היו כוחות להוביל אותה.

אך לא, היא עצרה לחלוטין, וכעבור רגע קל עשתה את מה שלא עשתה מעולם - קיפלה את רגליה ונשכבה על צדה במרכז הכביש. סוס לעולם אינו נשכב, ולבי אמר לי שהיא הצילה את חיי במחיר חייה.

ירדתי ממנה באיטיות, ובמאמץ כביר התחלתי לצעוד לכיוון האורות. עור פניי צרב בחזקה וכאב חד מילא את ראותי. בכוחותיי האחרונים צעדתי עד כחמישים מטר לפנייהם, אך כוחותיי לא עמדו לי עוד, התיישבתי על הכביש באפיסת כוחות.

קיוויתי שאחד מהעומדים סמוך לרכבים יראה אותי, אך לא ראיתי מצדם כל תכונה יוצאת דופן. לצעוק לא הייתי מסוגל, ובקושי לנשום הצלחתי, גל שחור וסמיך החל עוטף אותי, נשכבתי לגמרי על שולי הכביש והרגשתי נשאב אל תוך בור איך-סופי.

התעוררתי מקולות ומאורות שהקיפו אותי, פקחתי את עיניי וזיהיתי שאני בניידת טיפול נמרץ. חובש זריז זיהה שהתעוררתי וקרא מיד לרופא. הרופא הגיע מיד ובדק את מצבי, ולאחר שהשבתי לו על שאלותי הנוגעות לזהותי פירט לי בקצרה: "תראה, לא נשמת אוויר טהור זמן ממושך, אך נראה כי ריאותיך לא נפגעו. נכווית בצורה קלה בידיך ובפניך, ואתה זקוק לאוויר טהור, ברמת העיקרון מצבך מצוין, האם תרצה להתפנות לבית חולים?"

הבטתי בפניו, ובקול חלוש עניתי: "חצי קילומטר מכאן צפונה יש סוסה ששוכבת על הכביש. היא נפגעה וחייבים לפנות אותה ולטפל בה".

הוא הביט בי בציניות. "מה סוסה עכשיו? אנשים נשרפים חיים, ואתה מדבר אתי על סוסה?"

זה הרגע הראשון שבו הבנתי שהשריפה הזו אינה עוד שריפה בכרמל, אלא אסון גדול. ועדיין לא ידעתי, כפי שאיש לא ידע, עד כמה האסון גדול.

לאחר מספר דקות שאל שוב: "אתה רוצה להתפנות לבית חולים?"

"לא, תודה", השבתי וקמתי באיטיות מהאלונקה.

אחרי שחתמתי לו על סירובי, ניגשתי לשוטר שישב בניידת וביקשתי לבצע שיחת טלפון. חייגתי ליגאל, ובקול שקט ויבש אמרתי לו: "זה אורן, אני בכביש הגישה אחרי הגשר ליד רכבי החירום, בוא לאסוף אותי".

"אורן!!!!" צרח יגאל בקול שכמעט החריש אותי כליל. "אתה חי???"
לא היה לי כוח להתרגשויות, מה גם שהמכשיר לא היה שלי, אז פשוט ניתקתי והשבתי אותו לבעליו.

יגאל הגיח עם הטרקטורון שלו תוך דקות, ולאחר חיבוק עוצמתי שרק יגאל יודע לתת, עלינו עליו והתכוונו לנסוע ליישוב.

ואז הוא אומר לי: "תראה..."

אני מסתכל לאחור ורואה את גלוריה, מקרטעת בקושי, כוויות על חלקים מגופה, אך היא הולכת. רצתי לכיוונה, אך אחד התושבים עצר אותי: "אתה חייב לנסוע הביתה, תניח לי, אני אטפל בה", אמר.

כל הדרך יגאל לא פסק מלשאול שאלות, אבל לא הייתי מרוכז בהן ולכן לא השבתי. חשבתי לעצמי על האירועים האחרונים, הרגשתי שרק ההבטחה שלי הצילה אותי.

הייתי אמור להיות עכשיו גוש פחם.

לפתע גיליתי שיש עוד הרבה שאלות שאין לי עליהן תשובה. מי זה הקדוש ברוך הוא בדיוק? מה הוא רוצה מבני אדם? למה הוא ברא אותם? למה רק הרב ראובן ידע לשאול את זה? לא ידעתי מה להשיב לעצמי, וכך, מבלבל ותוהה, נפלתי לזרועות הוריי ולמבול סוער של חיבוקים ונשיקות.

לאחר שהוריי השיבו את דופק לבם לסדרו וזכיתי למקלחת מרעננת, ישבנו כל המשפחה בחצר, ולאור הירח סיפרתי להם את "סיפור הגבורה", סיפור גבורה שבו אין פרש אביר ואין כוח לוחם. מלחמה בין חיים למוות שאין בה יחידות קרביות, אין נשקים, ואין גיבורים הרואים. מלחמה עזה

שבה יש רק גיבור אחד, הגיבור ש"ברא את הסוסים" ושהבטחתי לו שאני אנסה להבין למה הוא ברא אותם.

ולפתע החלו לזרום הידיעות על האסון הנורא בו קיפדו את חייהם 37 צוערים של שירות בתי הסוהר שנסעו באוטובוס במטרה לפנות את אסירי כלא דמון ונלכדו באש התופת. רק אז הבנתי את פשר הצרחות הנוראות ששמעתי. התחלתי לבכות בכי נורא בעוד בני משפחתי מנסים להרגיע אותי.

כשעה מאוחר יותר בעודני מדבר הגיע רכב הגורר קרון סוסים. גלוריה יצאה מהקרון, חבושה כולה. מישוהו טיפל בה כמו שצריך. היא הגיעה עד אליי ואז ירדה על ברכיה למנוחה. אני המשכתי לדבר עם משפחתי.

"הבטחתי להכיר את מי שברא את הסוסים. הבטחתי להבין למה הוא ברא אותם", אמרתי בטון שקט ובוטח, ורק בשביל אחותי הוספתי: "ואל דאגה, איני הולך לחזור בתשובה".

כך לפחות חשבתי אז.

כולם הביטו בי בדממה, אמי ניסתה לומר דבר מה, על כך שאסור לי לקחת החלטות חפוזות בעקבות המקרה הזה, אך אבי היסה אותה ואמר: "אורן, הבטחת - תקיים".

ידעתי שהבטחתי, ידעתי שאני צריך להבין למה יש סוסים, אבל לא היה לי מושג מי יכול לענות לי על השאלה, וכשקמו בני משפחתי ונכנסו אל הבית, נשארתי על הדשא בחצר, אחוז שרעפים.

יגאל נשאר גם הוא לידי והביט בי בדממה. "מי יכול לענות על שאלה כזו?" שאלתי אותו.

"מי שגילה לך את השאלה הזאת, לא?" ענה לי.

"איך אמצא אותו?" שאלתי, ומיד הבנתי שלא הכוונה דווקא אליו, אלא לאנשים האלה עם הכובע השחור. יגאל הזדקף על מושבו ועבר לטון מעשי: "תפוס מחר את הרכב וסע אליהם, לעיר שלהם - בני ברק".

על בני ברק שמעתי מספר פעמים, אך מעולם לא יצא לי לעבור אף בסמיכות אליה. וכך, למחרת עם שחר, התנעתי את הטויוטה החבוטה שלנו ושמתי את פעמי אל עיר התורה, שכולה אנשים עם כובעים שחורים.

הגעתי לשם. לא הכרתי איש. לפתע עצר לידי אדם, לבוש בדיוק כמו הרב ראובן, אבל הרבה יותר מבוגר ממנו. פניו היו מעוטרת בזקן לבן וארוך, והוא רק שאל בחביבות: "ידידי, האם אתה זקוק לעזרה?"

חשתי אי נעימות. השעה תשע בבוקר, האנשים כולם רצים וממהרים לעבודה או ללימודים, ואני, שלא ממש הגעתי עם שאלות מוכנות, וראשי היה מבלבל מרצף האירועים האחרון, פתחתי בשטף שאלות ללא כל מעצור.

הזקן הביט בי בחביבות וחיך אותו חיוך נעים. לרגע חשבתי שאולי זה אבא של הרב ראובן, או אולי סבא שלו. "אכן כפי ששיערתי, אתה זקוק לעזרה", אמר הזקן ושלף פנקס דהוי מכיסו. "תרשום לעצמך את מספר הטלפון הזה, שם תוכל לקבל תשובות לכל השאלות ששאלת". הזקן רשם מספר כלשהו על אחד הדפים, תלש אותו ונתן לי. הוא חיך לשלום והמשיך בדרכו. העפתי מבט על פיסת הנייר. "ערכים" היה רשום שם.

נכנסתי אל רכבי, חיברתי את המכשיר הישן לדיבורית וטלפנתי.

והתשובות הגיעו גם הגיעו. ובעקבותיהן שאלות רבות שלא נשאלו, ותשובות שמעולם לא נשמעו באזניי. התגלה בפניי עולם נפלא, יפה כל כך, עולם שבו הכל בהיר וברור, עולם שבו האושר נמצא תמיד, בכל מקום ובכל מצב.

הבנתי שיהדות היא לא לאום, כי אם דרך חיים. ולכל דבר ודבר יש סיבה, לכל מה שיש בעולם יש מטרה. כן, גם לסוסים.

חיי השתנו. התחלתי לשמור מצוות, וללמוד עוד ועוד על היהדות, ומאז תמיד אני שמח ומאושר. היום, עם כל מצווה שאני לומד ומקיים – גדל גם האושר שלי, והיום אני מרגיש שלבי נמשך אל האור הגדול הזה, אל התורה ואל הקדושה.

כשחייגתי לראשונה לא חשבתי לשנות משהו באורח חיי, באתי לברר רק לשם מה נבראו הסוסים, אבל כפי שאמר לי הרב שהצמידו לי: "חיפשת אתונות – ומצאת מלוכה".

היום ברוך השם אני חוזר בתשובה, חובש כיפה שחורה כמו של הרב ראובן, נשוי ואב לשניים, לומד בכולל, ו... כן, כשאני מבקר אצל הורי, אני עדיין רוכב על סוסתי האצילה שטופלה כראוי בזכות אותו תושב, ועדיין מחליף עקיצות עם יגאל, שגם הוא גילה התעניינות במניעיו של בורא הסוסים, אם כי לא נראה לי שהוא ישנה את החיים שלו כרגע.

המשפחה שלי קיבלה אותי כפי שאני, אמא שלי בהתחלה פחדה, ולאחר כך הודתה שתכל'ס אני יותר מיושב, אבא שלי דווקא מעודד אותי, ורק אחותי לא גומרת לצחוק עליי, אבל אני בלבי רק מרחם עליה, על כך שהיא אינה יודעת... היא אינה יודעת מי ברא את הסוסים.

לפני שבוע סיפרתי את הסיפור לרב מפורסם, כולל הוויכוח שלי עם יגאל וההחלטה שלנו שזה לא באמת משנה מה יותר טוב, והוא אמר לי שבאמת זה לא העיקר, והוסיף שזהו פסוק מפורש בתהלים: "אלה ברכו ואלה בסוסים – ואנחנו בשם ה' אלוקינו נזכיר!"

תודה לי.מ. כהן על הסיפור המדהים